

STUDIJSKA KNJIŽNICA

VIA GEPPA 9

TRIESTE 312

glasilo za slovensko narodno manjšino

KPI napreduje v imenu nove enotnosti

Tovariš Longo o volilnem uspehu

TOVARIŠ LONGO, generalni sekretar KPI, je v zvezi z volilnimi izidi 22. in 23. novembra 1964 izjavil:

«Izidi pokrajinskih in občinskih volitev predstavljajo velik uspeh za našo partijo, za delavski razred in za vse tiste, ki se bojujejo za novo politiko.

Naša partija je napredovala. To napredovanje je toliko bolj pomembno, ker se je uresničilo v času hude protikomunistične in protisovjetske gonje.

«Naš uspeh pomeni zavrnitev protikomunizma, klevet in laži. Naš uspeh potrjuje, da so propadli poskusi demokristjanov in njihovih zaveznikov, da ne bi razpravljali tudi o notranjih problemih, tj. o problemih, ki najbolj zanimajo ljudske množice.

«Utrditev in napredovanje naše partije pomeni, da vedno širše množice odobravajo našo politiko enotnosti, politiko miru in demokratičnih svoboščin, politiko socialističnih perspektiv.

«To priznanje in odobravanje smatramo kot vzpodbudo za nadaljevanje po začetni poti in iskane najširše ljudske in demokratične enotnosti.

«Volitve, ki so za nami, postavljajo v ospredje nujnost iskanja novih in pozitivnih reševanj problemov, ki presegajo okvir »levega centra«. Po obsodbi ekonomske in socialne usmeritve ter politike ločitve demokratičnih sil, katero izvajata krščanska in levi center, so demokracija in levi center, so nujne revizije vladne politike in take rešitve, ki bodo upoštevale voljo, ki so je izrazili volivci.

«Naša uveljavitev in naše napredovanje odpirata pot k ustvaritvi novih večin. Naša partija bo tam, kjer je v večini kakor tudi tam, kjer zavzema odločilno pozicijo, podpirala najširšo ljudsko in demokratično enotnost, najtesnejše sodelovanje demokratičnih in levičarskih krajevnih uprav. Naša partija je pripravljena razpravljati v krajevnih okvirih z vsemi ljudskimi predstavništvami z namenom, da se ne le prepreči desničarske rešitve ali imenovanja prefekturnih komisarjev v primerih takojmenovanih težkih uprav, temveč tudi z namenom, da se preprečijo rešitve usmerjene k centrizmu.

«Vabimo vse krajeвне partijske organizacije, naj s temi problemi seznanijo vso javnost, stranke in člane vseh političnih strui. Vse to z namenom, da skupaj z njimi poiščemo načine za reševanje problemov demokratičnih in levičarskih uprav, ki bodo izraz volje volivcev.

«V imenu vodstva partije se (Nadaljevanje na 4. strani)

KPI je napredovala. Stevilke jasno in nesporno govore. Četudi jih tisti, katerim to napredovanje ni pogodu, skušajo prikrojevati po svoje in delati primerjave, ki naj bi jim prinesle zaželene rezultate, le-teh ne morejo dobiti, ker jih ni.

Komunistična partija je na pokrajinskih volitvah napredovala v primerjavi s parlamentarnimi volitvami, ki so bile 28. aprila 1963. Takrat je prejela 25,6% vseh glasov, na volitvah 22. novembra 1964 pa 26,2%. Primerjava sedanjih volilnih izidov z izidi upravnih volitev, ki so bile leta 1960, daje sledeč rezultat: 700 tisoč glasov več za KPI. Tedaj je KPI prejela 5 milijonov 883 tisoč glasov, tokrat pa 6 milijonov 887 glasov.

Demokristjani so nazadovali. Od 38,2% vseh glasov, ki so jih prejeli 28. aprila 1963 so prešli na 37,36% glasov. Prejeli so 350 tisoč glasov manj kot na upravnih volitvah leta 1960. Tedaj so dobili 9 milijonov 860 tisoč glasov, sedaj pa 9 milijonov 476 tisoč.

Na levo se je pomaknilo poldrugi milijon volivcev več kot leta 1960. Od teh jih je prejela KPI 700 tisoč. Socialistična stranka proletarske enotnosti pa 740 tisoč. KPI in PSIUP sta pridobila več glasov kot pa jih je izgubila PSI.

«Levi center» (DC-PSI-PSDI-PRI) je nazadoval. Stranke tega centra so prejele manj glasov kot leta 1963 in mnogo manj kot leta 1960. Te stranke so izgubile tudi 111 sedežev (DC 59, PSI 78, PRI 2).

KPI je tudi na občinskih volitvah v velikih mestih pridobila okoli 300 tisoč glasov in 68 novih sedežev. Napredovala je tudi v 700 večjih občinah, kjer je dobila okoli 500 novih sedežev: skupaj z drugimi levičarskimi silami pa okoli 1000 novih sedežev.

Demokristjani so v velikih mestih izgubili nad 40 sedežev in v 700 večjih občinah skupaj nad 300 sedežev.

Tudi »levi center« je na občinskih volitvah v velikih mestih in v okoli 700 večjih občinah nazadoval.

Vse to je dovolj zgovoren dokaz, da ljudske množice obsojajo politiko demokristjanov, da se večajo težave tudi na vladnem področju in da je nujno potrebna taka levičarska večina, ki bo izrazil nove politične usmeritve v državi.

Tak je torej položaj v Italiji na splošno. Seveda niso volilni premiki povsod enaki. V nekaterih pokrajinah je KPI ostala na prejšnjih pozicijah, v nekaterih je tudi nekoliko nazadovala. Med temi pokrajinami je tudi tržaška. Pri nas nismo napredovali, odstotek glasov za KPI je nekoliko nižji od odstotka na prej-

šjih volitvah. Toda v pokrajinskem svetu smo obdržali vseh šest sedežev, podeželske občine bodo še nadalje upravljale enotne demokratične uprave, v republiškimi občinami je SL dobila samo dva glasa več kot Skupna demokratična lista SL, je na splošno zelo malo pridobila, demokristjani in fašisti pa so nazadovali. Demokristjanski načrt o razbitju »rdečega obroča«, ki obdaja Trst, je propadel. Prav po zaslugi naših volivcev. In v tem je naša zmaga!

Izjava vodstva tržaške federacije KPI

Vodilni komite Tržaške avtonomne federacije KPI, ki se je sestel 24. novembra in razpravljal o volilnih izidih, je izdal sledeče poročilo:

«Vodilni komite izraža svoje zadovoljstvo za veliko napredovanje KPI, ki je preseгла število glasov od 28. aprila 1963.

Čeprav je bil izid pokrajinskih volitev v Trstu manj zadovoljiv, je treba ugotoviti, da smo komunisti kljub posebno ostremu napadu na našo partijo, povečali število glasov v primerjavi s pokrajinskimi volitvami leta 1960, in da smo v pokrajinskem svetu, čeprav je prišlo do rahlega znižanja glasov v primerjavi z deželnimi volitvami spomladi letos, obdržali šest sedežev.

Volilni izidi v tržaški pokrajini

Pokrajinske volitve					Deželne volitve	
Stranke	22.23.XI.1964	%	1960	%	10.11.V.1964	%
	48.186	23,09	46.903	22,67	50.272	23,57
	69.266	33,19	70.986	34,32	68.935	32,34
	16.054	7,69	14.114	6,82	16.393	7,68
	4.310	2,06	4.970	2,40	5.049	2,37
	21.866	10,48	28.238	13,65	25.168	11,81
	11.190	5,36	11.105	5,73	12.431	5,83
	23.306	11,17	6.920	3,35	20.703	9,71
	4.094	1,96	5.580	2,70	3.966	1,86
	7.000	3,35	4.794	2,32	6.957	3,26
	2.615	1,25	—	—	2.597	1,22
	797	0,38	—	—	772	0,35

Zelo pozitivno je treba tolmačiti nadaljnje postopno upadanje fašističnih glasov v Trstu, kjer je tudi v tej volilni kampanji prišla do izraza šovinistična spekulacija. Izid volitev za pokrajinski svet

je potrdil poraz antikomunizma in KD, ki je izgubila en sedež, ne nudi prebivalstvu nobene demokratične perspektive pri upravljanju (Nadaljevanje na 4. strani)

Pokrajinske volitve v Italiji

Vsedržavne stranke	1964		1960	
	glasov	%	glasov	%
Komunisti	6.600.887	26,2	5.883.708	24,27
Social. proletar. enot.	737.079	2,9	—	—
Demokristjani	9.476.812	37,36	9.800.228	40,43
Socialisti	2.866.346	11,3	3.495.519	14,42
Socialdemokrati	1.674.871	6,6	1.399.814	5,77
Republikanci	297.800	1,17	304.843	1,25
Liberalci	2.018.780	7,95	981.104	4,04
Fašisti	1.265.919	4,99	1.440.492	5,94
Monarhisti	236.952	0,93	693.721	2,86

Razne druge liste so prejele skupno 189.952 t.j. 0,74% glasov. Volilo je 25.365.398 (leta 1960 je volilo 24.239.795 volivcev). Gornji podatki se nanašajo na 74 pokrajin. Na Goriškem letos niso volili.

Komunisti zelo napredujejo

Neenakomeren družbeno ekonomski razvoj sodobnega sveta dejstvo, da se socialistični družbeni odnosi razvijajo ali so se začeli razvijati v deželah z zelo različno in neenako ekonomsko bazo, povzročata ne samo različne praktične rešitve in poti socialistične graditve, pač pa tudi različne nazore in teoretične obrazložitve takšnih razvojnih smeri. Normalno je, da se mednarodno

Tako dobiva tudi internacionalizem, ki je bil zmeraj podlaga enotnosti delavskega gibanja, nove dimenzije. S tem da združuje v skupnih prizadevanjih vse napredne sile, ki se bore za napredek v družbenih odnosih, dobiva obliko široko zasnovanega socialističnega internacionalizma — sodelovanja in medsebojnega razumevanja vseh sil, ki se bore za demokracijo in socializem, za enotnost mednarodnega delavskega gibanja.

Upravičeno vzemirjenje

Ta sklep bonnske vlade so z ogorčenjem sprejeli po vsej Evropi, saj je znano, da so v Zahodni Nemčiji po vojni poklicali na odgovornost zelo malo vojnih zločincev in jim sodili. Veliko vojnih zločincev je pa zasedlo odgovorna mesta v državni upravi, v sodstvu in policiji, celo v vladi. Nešteto nacističnih zločincev pa se še vedno skriva pod tujimi imeni ali pa so jim obla-

Sklep zahodnonemške vlade dokazuje, da imajo nacisti še vedno velik vpliv v Zahodni Nemčiji in da boto imeli še večjega, ko bodo prihodnje leto lahko legalno nastopali v javnem življenju države. Ni izključeno, da se bo takrat še bolj razbohotil nemški revanšizem, ki je že doslej vzbujal zaskrbljenost v svetu zlasti med žrtvami hitlerjevske agresije.

Revija »Critica marxista« št. 4-5 (julija-oktober 1964) objavlja govore tovariša Togliattija: o politiki nacionalne enotnosti (11. april 1944), o napredovanju v demokraciji (24. september 1944), o obnovi Italije (29. december 1945), o srednjem sloju (24. september 1946), o boju komunistov za demokracijo in socializem (10. januar 1947) in o demokratskih in napredni ustavi (11. marec 1947).

Revijo dobite v časopisnih kioskih,

Mednarodno srečanje slavistov

Med 29. in 31. oktobrom je imela mednarodna komisija za zgodovino slavistike, ki je bila po sklepu nacionalnih slavističnih komitejev ustanovljena l. 1958 na prvem povojnem mednarodnem slavističnem kongresu v Moskvi, svoje drugo zasedanje. Prvo zasedanje je bilo pred štirimi leti na Dunaju. Na njem so sklenili, da bo vsako zasedanje izmenoma v slovanski oziroma v neslovanski državi. Skoraj protislovno pa zveni, da se je mednarodna slavistična problematika zdaj ponovno obravnavala na germanškem jezikovnem območju, to pot v Zahodni Nemčiji. Starodavno univerzitetno mesto Goettingen, ki je pred kratkim združilo k skupnem sestanku vse evropske univ. rektorje je nudilo gostoljubnost tudi slavističnim strokovnjakom. Organizacijo zasedanja je prevzel tamkajšnji slavistični oddelek z vodjo prof. dr. M Braunom na čelu. Od trinajstih mednarodnih članov te komisije se jih je zasedanja udeležilo samo osem: razen omenjenega zastopnika Zahodne Nemčije in razen predsednika

Zasedanje je osvetilo in rešilo vrsto osnovnih strokovnih vprašanj, osnovalo organizacijo dela in določilo vrsto delovnih nalog. Vzpostavilo je mednarodne stike tudi v zvezi z nekaterimi konkretnimi zadolžitvami, na pr. za slavistični slovar, bibliografijo in evidenco nad mednarodno pomembnim gradivom. V zvezi s poslednjim je v načrtu tudi mednarodno zbiranje korespondence za monografijo o Miklošiču.

Naslednje mednarodno zasedanje te komisije bo leta 1966 v Pragi, kjer bo čez dve leti nato tudi naslednji mednarodni slavistični kongres.

По «Комunistу»

Kulturna kronika

V MOSKVI so pred kratkim podpisali sporazum o sodelovanju Zveze pisateljev Sovjetske zveze in Zveze književnikov Jugoslavije. Sporazum bo veljal dve leti. Z obeh strani je bila izražena želja, da bi se stiki med književniki v bodoče še bolj razširili. Podpisani sporazum predvideva med drugim tudi izmenjave delegacij književnikov. Obiski naj bi dajali možnost za razgovore o vnaprej pripravljenih temah. Določeno je tudi bilo, da bodo storili vse potrebno, da bi prevajali najpomembnejša dela obeh literarnih področij.

Od prvih skromnih početkov slovenske gledališke umetnosti na Tržaškem pa do velikih uspehov «Dramatičnega društva» v

radi boljšega pregleda smatram potrebno razdeliti razvojno dobo naše odrske umetnosti na Tržaškem na štiri razdobja in sicer tako-le:

I. doba sega od prvih početkov, tj. od 1860 do ustanovitve «Dramatičnega društva» leta 1902.

II. doba sega od leta 1902 do izbruha prve svetovne vojne (1914).

III. doba sega od leta 1918 tj. od konca prve svetovne vojne do leta 1920, ko so fašisti požgali «Narodni dom» (1918-1920).

IV. doba sega od leta 1920 do leta 1927, tj. do razpusta slovenskih društev (1920-1927).

V šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja se pričena prebujenje našega življa v Trstu in okolici, tj. doba, ki gre približno od leta 1860 do 1902, ko se je v Trstu ustanovilo »Dramatično društvo«. Posamezna prosvetna društva (pevska, bralna, godbena itd.) so na svojih prireditvah postavljala na sporede veselice sprva kako deklamacijo ali enodejansko burko, pozneje pa tudi kako večjo igro. Čimbolj je začelo društveno življenje napredovati, tem bolj je naše ljudstvo čutilo potrebo po obširnejših ter vsebinsko boljših igrah. To dobo imenujemo »čitalniška doba«.

Prvi večji igri, ki sta bili uprizorjeni v Trstu, sta »Županova Micka« in »Mlinar in njegova hči«.

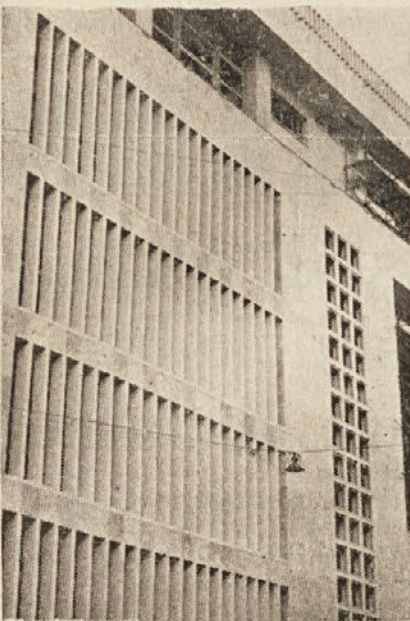
Za postanek in razvoj dramske umetnosti na Tržaškem gre največja zasluga prvemu režiserju in zelo dobremu igravcu Jakobu Štoki s Kontovela. On je

*bil tisti, ki je moral zorati trdo
ledino, ko so se postavljali temelji
bodočega slovenskega gledališča v
Trstu. Poleg njega so se trudili
za razvoj dramske umetnosti še
mnogi drugi. Naj omenim od teh
še Dragotina Starca s Kontovela,
Josipa Negodeta od Sv. Ivana,
Karlo Ponikvarjevo, Grmekovo,
Grebena, Ponikvarja, dalje Raž-
ma iz Bazovice, Sosiča z Opčin,
Miklavca in Kureta od Magdale-
ne idr.*

Jaka Stoka, Grebenc, Karla Ponikvarjeva in njen soprog ter Odinalova (Modičeva) so okoli devetdesetega leta združili najboljše mestne in okoliške diletante ter dali slovenskemu gledališču prvo pobudo. Tako so prvič uprizorili »Čevljarja barona« in »Rokovnjače«. »Slovensko pevsko društvo« je pod vodstvom kapelnika Bartelja sodelovalo pri uprizoritvi obeh omenjenih iger. Takrat društvo še ni imelo lastne dvorane zato so ige uprizorjali ali v »Teatro Feniče«, ali pa v nekdanjem »Tea-

tro Armonia» (pozneje »Teatro Goldoni«), ki je stal na koncu ulice Torrente (sedaj Carducci). Režiral je Jaka Štoka, ki je tudi sam igral glavne vloge.

Leta 1904 se je »Slovensko gledališče« dokončno vselilo v tedaj pravkar dograjeni »Narodni dom« in pričelo z rednimi predstavami, sprva samo ob nedeljah in praznikih, po letu 1910 pa tudi ob četrtnih. Predstave so bile dobro obiskane, posebno tiste, pri katerih so sodelovali tudi pevci in orkester. »Dramatičnemu društvu« se je posrečilo dobiti nekaj podpor od zasebni-

Narodni dom v Trstu po požigu
leta 1920

Trstu, ki je doseglo svoj višek
zadnja leta pred svetovno vojno
in prenehalo s svojim delova-
njem šele ob požigu »Narodne-
ga doma« v Trstu, nas loči kakih
85 let. (Sestavek je bil napisan
leta 1945. Op. uredn.).

Skozi vso to dobo so se Slovenci na Tržaškem trudili, da pripomorejo svoji mladi, a čvrsto postavljeni gledališki umetnosti do večjega razmaha in nedvomno bi stala danes na čisto drugačni stopnji, da ni med to dobo posegla ne samo vojna vihra dvakrat vmes, ampak tudi med prvo in drugo svetovno vojno prekleta fašistična kuga, ki naj bi nas podavila vse in z nami tudi naše mlado kulturno hopenje, ako se ne bi pravočasno in odločno postavili v bran in dokončno uničili to pošast. Za-

00000000000000000000000000000000

Černigojeva umetnost

(Nekaj ugotovitev po zaključku razstave v «Alcione»)

Danes, ko svet hiti naproti vse-
večjemu napredku in novostim, ni
časa za nekdanje običaje in za
vse kar »diši po starem«. Tega ne
opazimo samo pri tehniki, ampak
tudi pri umetnosti. Tudi slikarstvo
je izbralo svojo novo pot, ki jo
umetniki več ali manj uspešno na-
daljujejo in izoblikujejo v moder-
nem duhu. Tudi med tržaškimi sli-
karji — in tu mislim predvsem na
slovenske slikarje — preveča ta
duh; med tistimi slikarji pa, ki so
si izbrali ta način, je nedvomno
na prvem mestu akademski slikar
Avgust Černigoj. To je pokazal tu-
di z deli, ki jih je pred kratkim
razstavil v baru »Alcione« v Tr-
stu. Moderno opremljene stene
tega bara je Černigoj okrasil z
dvanajstimi lepljenkami. Mislim, da
ni nemestno, če poudarim, da nas
je prav s temi deli slikar Černigoj še
enkrat presenetil in da so bila raz-
stavljena dela prava novost za
Trst (in ne samo za Trst). Tema
lepljenk ni bila strogo določena,
saj je vsaka izmed njih imela svo-
jo značilnost. Naj omenim samo
najuspelejše: »Nacistične plinaste
celice«, »Francoska H bomba«,
»Trpljenje Judov« itd.. Pri vseh teh
lepljenkah se je umetnik poslužil
najrazličnejših pripomočkov. Sko-
raj vse slike, ki so bile na razsta-
vi, so nosile fotografije časopisnih
glav, slike človeških figur, rotacij-
skih tiskarn, delce plat nenih vla-
ken itd. Vse to pa je bilo sestavljeno
v čudoviti harmoniji, ki je da-
jala podobo nekega »collage«. Ra-

zen teh pa smo srečali eno, ki se nekoliko razlikuje od ostalih. Pri tej sliki je umetnik uporabil razne koščke iz železa in jih sestavil skupaj. Pred očmi se nam je ponavljajl rjavi madež na pozlačenem polju. To je bil višek Cernigojeve polimaterične umetnosti. Vsako izmed teh del je povedalo nekaj aktualnega, ki se pojavlja skozi umetniški spektrum. Morda še nismo našli točnega izraza za to umetnost, kajti slikar se poslužuje predvsem fotomontaže. Vsaka slika pa je nekako ironizirala z aktualni dogodki in jih ob enem na svoj način povečevala.

Pri Černigojevih lepljenkah pa igrata vlogo dva važna činitelja: fotografija in barvana slika v pravem pomenu besede. Oboje se ujema v vseh otenkih in tvori nekak skupni subjekt. Dialektika teh lepljenk, ki niha med fotografijo in barvano sliko, poudarja v resnici neko drugo delikatnejšo dialektiko.

Cepprav ni lepljenka novost, kajti poznali so jo in uporabljali že za časa kubizma in futurizma, izraža pri Černigoju njegovo nadebudnost pri iskanju nekaj novega, kar naj daje tudi preprostemu občinstvu nekako sodobno slikarsko sintezo. Priznati moramo, da smo bili v resnici presenečeni nad zadnjo razstavo Černigojevih del in da smo lahko gotovi, da homo na njegovi novi razstavi našli zopet nekaj novega....

kov in tudi ob zaključku bilance se je ta ali oni denarni zavod spomnil narodnih potreb in tako je bilo mogoče nastaviti nekaj poklicnih igravcev.

V eni od sezon je vodil režijo Anton Verovšek, v drugi sezoni je prevzela artistično vodstvo in režijo Gusti Danilova. Imeli smo včasih tudi znamenita gostovanja hrvaških igralcev. Dobro se še spominjam Fijanovega »Hamleta« na slovenskem tržaškem odru in tudi slavnja hrvaška igravka Ružiška-Strozzi je s sijajnim uspehom nastopila pri nas. Naj ne bo pozabljeno tudi večkratno gostovanje našega največjega igralca Borštnika. Njegov nastop v Strindbergovem »Očetu« je ostal nam vsem starejšim igralcem in našem občinstvu v neizbrisnem spominu.

Leta 1910 je bil angažiran za režiserja Hrvat Leon Dragutinovič, zelo inteligenten igravec in nedvomno najbolj sposoben režiser, kar jih je bilo na našem odru. Njemu gre velika zasluga, da se je slovensko gledališče tako visoko povzpelo. Pomembnejši igralci tiste dobe so bili —

(Nadaljevanje na 4. strani)

ZA NARODOV BLAGOR,
znano delo pisatelja Ivana
Cankarja je gledališče v No-
vi Gorici uvrstilo v svoj le-
tošnji program. S tem delom
omenjeno gledališče slavi
desetletnico svojega delova-
nja. Slovensko gledališče v
Trstu pa je, žal, prav letos
pozabilo na Cankarja. In ven-
dar bi občinstvo prav gotovo
rado gledalo Cankarja, raje
kot npr. »ljudske komedije«
Ruzzanteja.

V LJUBLJANI bodo zgradili spomenik slovenski moderni. Zamisel o postavitvi tega spomenika je že stara. Na sestanku pripravljalnega odbora, ki se je vršil pred kratkim, so govorili o pomenu tega spomenika. Dograditev tega spomenika bi povezali z obletnicama dveh velikinov slovenske moderne v letu 1958: s 50-letnico Cankarjeve smrti in z 90-letnico Župančičevega rojstva.

V LENINGRADU je izšla «Kronika mojega življenja» Igorja Stravinskega v ruskem prevodu. Knjigi, ki je v originalu pisana v francoskem jeziku, je Stravinski dodal nekaj besed, namenjenih «sovjetskim bralcem». Knjiga je izšla pri založbi MUZGIZ.

SEKRETARIAT ZA ŠOLSTVO Socialistične republike Slovenije je na podlagi jugoslovansko-italijanskega sporazuma o kulturni izmenjavi z dne 21. julija 1964, razpisal tri štipendije za študij in izpopolnitev slovenskega jezika in literature pri univerzi v Ljubljani. Štipendije so namenjene učiteljem osnovnih in srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na področju pod italijansko upravo ter tistim osebam, ki želijo poučevati na navedenih šolah.

V TOKIU, kjer so priredili četrto mednarodno bienalo grafike, je prejel prvo nagrado (300 tisoč jenov) slovenski umetnik Andrej Jemec. Na bienali razstavlja 88 umetnikov iz 44 držav. Razstavljenih je skupno 521 grafik.

NA REKI je začela izhajati nova kulturna revija v italijanskem jeziku. Imenuje se »La battana«. Revija se bo zavzemala za razvoj nadaljnega sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi umetniki.

Založništvo tržaškega tiska, je pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Trstu, izdalo 314 strani obsegajočo knjigo »Ivan Trinko«. Knjigo je uredil dr. Andrej Budal. Njegov je tudi uvod, v katerem je orisano življenje in delo narodnega buditelja beneških Slovencev. V knjigi je objavljenih 46 Trinkovih poezij, od katerih jih je 14 iz njegove zapuščine, ki jo hrani prof. Rado Bednarik v Gorici, ponatis črtic in slik iz beneško-slovenskega pogorja pod naslovom »Naši paglavci«. Nadalje so v njej objavljena še sledeča Trinkova dela: »Boter petelin in njegova zgodba, Narodne stvari«, »Beneška Slovenija«, Hajdimo» v Rezijo», »Peter Podreka» in zgodovinski oris »Beneška Slovenija«, Knjiga je opremljena s 14 slikami. Recenzijo bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil.

SERGIJ VERČ

(Nadaljevanje na 4. strani)

Demokristjanski načrti so propadli

Občinske volitve na Tržaškem

DOLINA

Demokristjanska občinska lista	1542 glasov
Italijanska socialistična stranka	446 »
Italijanska socialdemokratska stranka	138 »
Slovenska lista	773 »
Krščanska demokracija	469 »

Na Demokristjanski občinski listi so bili izvoljeni:

Dušan Lovriha, Bolčič Josip, Kuret Milan, Hrvatič Bazilij, Prašelj Josip, Slavec Drago, Smotlak Vilko, Sancin Josip, Klun Just in Kralj Vera.

V občinskem svetu bodo še 2 svetovavca PSI, 5 svetov. SL in 3 svetov. DC.

DEVIN-NABREŽINA

Enotna občinska lista	1168 glasov
Krščanska demokracija	1392 »
Italijanska liberalna stranka	261 »
Italijanska socialistična stranka	382 »
Italijanska socialdemokratska stranka	187 »
Slovenska lista	738 »

Na Občinski enotni listi so bili izvoljeni:

Skrk Albin, Criscenti Mario, Furlan Dušan, Grgič Rudi, Marušič Josip, Vizintin Abdon. V novem občinskem svetu bodo imeli demokristjani 7 svetovavcev, liberalci 1, socialdemokrati 1, socialisti 2 in Slovenska lista 3.

REPENTABOR

Demokristjanska enotna lista	159 glasov
Slovenska lista	161 »

Na Demokristjanski enotni listi so bili izvoljeni:

Baiss Egidij, Prič Milan in Guštin Albin.

Ker v tej občini velja večinski volilni sistem bo SL imela 12 svetovavcev v občinskem svetu, čeravno je prejela samo 2 glasova več kot Enotna lista.

ZGONIK

Lista demokristjanske enotnosti	457 glasov
Krščanska demokracija	288 »
Slovenska lista	613 »

Na Listi demokristjanske enotnosti so bili izvoljeni:

Guštin Josip, Cibic Vladimir, Doljak Ivan, Godina Ivan, Gri-lanc Karel, Hrovatin Albin, Husel Franc, Kralj Albin, Milič Boris, Milič Danilo, Pegan Just in Colja Franc.

SL bo imela 3 svetovavce.

Izidi pokrajinskih volitev v zgornji tržaški okolici in v podeželskih občinah

TRŽAŠKA OKOLICA:

Volišče 94 - Bani

KPI 82 - DC 27 - PSDI 12 - Indip. 2 - MSI 3 - PSI 19 - PLI 9 - PRI 2 - SL 25 - PSIUP 4 - UNE 1.

Volišče 214 - Lonjer-Katinara

KPI 335 - DC 68 - PSDI 24 - Indip. 10 - MSI 11 - PSI 49 - PLI 12 - PRI 1 - SL 82 - PSIUP 15 - UNE 1.

Volišče 283 - Opčine

KPI 211 - DC 165 - PSDI 43 - Indip. 11 - MSI 33 - PSI 42 - PLI 26 - PRI 5 - SL 75 - PSIUP 9 - UNE 1.

Volišče 284 - Opčine

KPI 174 - DC 146 - PSDI 30 - Indip. 11 - MSI 37 - PSI 48 - PLI 89 - PRI 4 - SL 89 - PSIUP 9 - UNE 3.

Volišče 285 - Opčine

KPI 109 - DC 159 - PSDI 26 - Indip. 8 - MSI 36 - PSI 41 - PLI 52 - PRI 3 - SL 67 - PSIUP 5 - UNE 2.

Volišče 298 - Opčine

KPI 178 - DC 71 - PSDI 19 - Indip. 11 - MSI 17 - PSI 26 - PLI 9 - PRI 5 - SL 78 - PSIUP 6 - UNE 3.

Volišče 318 - Opčine

KPI 97 - DC 324 - PSDI 48 - Indip. 11 - MSI 62 - PSI 30 - PLI 45 - PRI 11 - SL 35 - PSIUP 7 - UNE 3.

Volišče 291 - Trebče

KPI 314 - DC 24 - PSDI 4 - Indip. 14 - PSI 6 - PSI 21 - PLI 0 - PRI 0 - SL 72 - PSIUP 4 - UNE 0.

Volišče 289 - Križ

KPI 127 - DC 275 - PSDI 33 - Indip. 6 - MSI 32 - PSI 34 - PLI 20 - PRI 10 - SL 32 - PSIUP 2 - UNE 2.

Volišče 286 - Prosek

KPI 304 - DC 68 - PSDI 11 - Indip. 2 - MSI 9 - PSI 76 - PLI 8 - PRI 1 - SL 75 - PSIUP 7.

Volišče 287 - Prosek

KPI 343 - DC 145 - PSDI 28 - Indip. 8 - MSI 21 - PSI 32 - PLI 7 - PRI 4 - SL 60 - PSIUP 15 - UNE 5.

Volišče 320 - Prosek

KPI 116 - DC 186 - PSDI 15 - Indip. 12 - MSI 20 - PSI 20 - PLI 3 - PRI 13 - SL 52 - PSIUP 3.

OBCINA DEVIN-NABREŽINA:

KPI 1135 - PLI 209 - DC 1335 - PSDI 214 - Indip. 43 - PRI 29 - PSI 269 - MSI 130 - SL 771 - PSIUP 63 - UNE 6.

Rezultate posameznih volišč v podeželskih občinah bomo objavili prihodnjič.

OBCINA DOLINA:

KPI 1674 - PLI 31 - DC 458 - PSDI 120 - Indip. 29 - PRI 9 - PSI 278 - MSI 46 - SL 727 - PSIUP 77 - UNE 5.

OBCINA MILJE

KPI 4151 - DC 2683 - PSDI 621 - Indip. 76 - MSI 190 - PSI 319 - PLI 373 - PRI 257 - SL 77 - PSIUP 116 - UNE 13.

OBCINA REPENTABOR:

KPI 123 - PLI 8 - DC 35 - PSDI 9 - Indip. 1 - PRI 2 MSI 11 - SL 156 - PSIUP 61 - PSI 48.

OBCINA ZGONIK:

KPI 362 - PLI 4 - DC 67 - PSDI 13 - Indip. 5 - PRI 4 - PSI 74 - MSI 10 - SL 227 - PSIUP 19 - UNE 0.

O prepovedi slovenskih imen

V zvezi s prepovedjo slovenskih krstnih imen, do katere je prišlo pred kratkim v Gorici, je poslanka Marija Bernetič, skupaj z nekaterimi drugimi poslanci KPI vprašala predsednika ministrskega sveta in notranjega ministra, kaj nameravata ukreniti, da se razveljavi fašistična zakonodaja, ki prepoveduje dajati neitalijanska imena italijanskim državljanom slovenske narodnosti. V vprašanju je poudarjamo, da je absurdno vztrajanje pri fašističnih zakonskih določilih.

Kot je znano so nekemu otroku slovenskih staršev na goriškem matičnem uradu vsilili ime Andrea namesto imena Iztok, ki so ga izbrali prizadeti starši.

V vprašanju je nadalje rečeno, da so se podobni primeri dogodili tudi v Trstu.

Tržaška knjigarna

ULICA SV. FRANČIŠKA 20 - TELEFON 61-792

PRIPRAVLJA

Teden naše knjige

Izreden popust od 10 do 50 odstotkov

pri vseh slovenskih knjigah, razen šolskih

Izkoristite to priliko!

Od 30. novembra do 5. decembra 1964

Okrnitev programa Radia Trst «A»

Poslanka Marija Bernetič je poslala pismeno vprašanje predsedniku ministrskega sveta, ministru za pošto in telekomunikacije ter ministru za državne udeležbe glede odpustov in skrčenja programa na radijski postaji Trst A.

Poslanka želi vedeti, če so ministrski predsednik in omenjena ministra obveščena o tej zadevi in kaj nameravata ukreniti. Pri tem poudarja, da gre za oddaje v slovensčini, ki so namenjene etnični manjšini v deželi Furlanija-Juljska krajina. Zaradi tega opozarja na resnost zadeve in ukrepov, ki omejujejo možnosti slovenskega prebivalstva pri uporabi tako važnega sredstva za informacije in kulturno življenje. Zaradi tega poziva pristojna ministrstva, naj posredujejo, da bodo preprečila odpuste osebja in skrčenje programa na radijski postaji Trst A.

Otroški vrtec v Križu

Tržaški občinski odbornik za javna dela je odgovoril na vprašanje, ki mu ga je 21. okt. letos predložila občinska svetovavka Jole Burlo v zvezi z zadevo slovenskega otroškega vrtca v Križu. Naši svetovavki je sporočil, da so dela za obnovo omenjenega vrtca v polnem teku.

Problem uradnikov bivše ZVU

Senator Vidali je poslal pismo na vprašanje predsedniku ministrskega sveta in ministru za upravno reformo glede vključitve primerne števila uradnikov bivše ZVU v deželno upravo.

Prihodnja številka "DELA" bo izšla čez 14 dni, tj. v petek 11. decembra.

Nadaljevanje

Longo

toplo zahvaljujem vsem volivcem, ki so nam s svojim glasom izrazili svoje zaupanje, vsem tovarišem, prijateljem in simpatizerjem, ki so s svojim delom in s svojimi žrtvami prispevali k novemu velikemu uspehu komunistične partije. Delovali smo v težkih okoliščinah, toda lahko trdimo, da smo deležni velikega priznanja, saj smo povečali moč, vpliv in prestiž naše partije, ki je danes bolj kot kdaj koli prej odločilna sila v bojih za svobodo, demokracijo in napredek, velika enotna sila delovnih ljudi.

Tržaška fed. KPI

pokrajine, če bi nameravala nadaljevati po stari poti.

Zato je veljavna zahteva KPI, da se mora ustvariti nov odnos do komunistov, kateri tudi v tržaškem pokrajinskem svetu predstavljajo silo, ki je neobhodno potrebna, da se izvaja politika v korist ljudskih množic.

Kar se tiče izidov občinskih volitev, je propadel načrt, da se zruši demokristjanska uprava — čeprav je KD na to špekulirala — ker so se tovariši socialisti obvezali, da ohranijo demokristjanski značaj prejšnjih uprav. V devinsko nabrežinski občini pa bi bilo absurdno, da bi LSS sklenila taka zaveznitva, ki bi še bolj povečala nevarnost raznarodovanja Slovencev.

Vodilni komite se zahvaljuje slovenskim in italijanskim volivcem za ponovno zaupanje KPI, vsem tovarišicam in tovarišem ter mladim komunistom, ki so se zavzeli za uspeh partije, pozdravlja vse izvoljene člane na občinskih listah in se obvezuje, da se bo zavzemal za čim hitrejšo ustanovitev občinskih odborov, ki naj se čimprej lotijo reševanja upravnih vprašanj; pozdravlja komunistično skupino v pokrajinskem svetu, ki jo sestavljajo tovariši: Mario Colli, Giuseppe Burlo, Gabrijela Gerbec, Galiano Donadel, Laura Weiss in Giorgio Rossetti.

Vodilni domite poziva vse člane partije in mladinske zveze, da v čim krajšem času dovršijo včlanjevanje za leto 1965 ter da vanju pritegnejo nove sile.

Gledališče

poleg Dragutinoviča in njegove žene Stefice — Angela Janova (poznejša subretka), Mekindova, Pučljeva, Železnik-Silova, Valo Bratina, Gradiš-Daneš, Vebale in njegova žena, potem še sijajni «buffo» Rainer-Hlača (ki je bil pozneje sodnik v New Yorku) in končno moja malenkost (Mario Sila. Op. uredn.) Repertoar je bil skrbno izbran in na takšni višini, da bi se z njim lahko ponasalo vsako gledališče.

V sezoni 1912-13 je «Dramatično društvo» uprizorilo 20 dram in komedij, 10 operet, 4 opere, vsega skupaj nič manj kot 86 predstav. V tej sezoni so bile uprizorjene sledeče drame: «Moloh» (dvakrat), «Črni madež» (dvakrat), «Ljubezen bdi» (dvakrat), «Mlinar in njegova hči» (enkrat), «Razbojniki» (dvakrat), «V sonraku» (enkrat), «Psiche» (dvakrat), «Vstajenje» (dvakrat), «Velika srenja» (enkrat), «Rezer-vistova svatba» (dvakrat).

Sezona 1913-14 je bila zadnja pred prvo svetovno vojno. Med vojno je delovanje ohromelo. Nekateri kulturni delavci, ki jim ni bilo treba k vojakom, so si sicer prizadevali, da bi vzdržali umetniško udejstvovanje. Josip Ribičič je s svojo otroško igro «V kraljestvu palčkov» prebil led. Ta igra je šla večkrat na oder, saj so jo izvajali otroci. Tudi brata Albert in Karlo Širok sta se med vojno trudila uprizoriti kakšno igro. Omembe vredno je med vojno le sijajno uspešno gostovanje zagrebške opere v «Politeama Rossetti». Mogoče je dal ravno sijajni uspeh tega gostovanja Tržačanom pobudo, da se je proti koncu vojne tj. septembra 1918 začelo prebujati tudi slovensko gledališče. Odboru «Dramatičnega društva» se je posrečilo pridobiti za sodelovanje Milana Skrbinška.

V sezoni 1919-20, ki je bila — žalibog — zadnja, sta režirala izmenoma Mario Sila in Emil Kralj. Ta sezona se je začela s Finžgarjevo «Verigo». V tej sezoni je bilo na sporedu 29 dram-skih del in nad 60 predstav. Zadnja predstava pred požigom «Narodnega doma» je bila Novčanova «Veleja».